

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
КОМИСИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ И
ПРОВЕРУ КВАЛИТЕТА**

Број: 612-00-01055/2013-04

27.09.2013. године

Београд

На основу члана 15. став 4. тачка и члана 17. став 5. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број. 76/05, 100/ 07, 97/08, 44/10) и члана 6, 7, 8. Правилника о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа („Службени гласник РС” 106/06, 112/08.), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 27.09.2013. године, у Београду, усвојила је

**ИЗВЕШТАЈ О СПОЉАШЊОЈ ПРОВЕРИ ОСИГУРАЊА КВАЛИТЕТА
ВОЈНЕ АКАДЕМИЈЕ, УНИВЕРЗИТЕТ ОДБРАНЕ У БЕОГРАДУ (ВА.УН.ОД.БГ)**

Високошколска установа **ВОЈНА АКАДЕМИЈА** са седиштем у улици генерала Павла Јуришића Штурма 33 у Београду ПИБ: 102116082 Матични број: 07093608 поднела је дана 30.05.2013. године, Извештај о самовредновању као и другу документацију од значаја за оцену квалитета.

На основу чл. 6. и 8. Правилника о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа, Комисија за акредитацију и проверу квалитета, образовала је Поткомисију која је састављена од два члана комисије и једног студента струковних студија. Поткомисија је након посете, непосредним увидом у рад ове високошколске установе и извештаја два независна рецензента сачинила предлог завршног извештаја о спољашњој провери квалитета ове високошколске установе и доставила га Комисији.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета на седници одржаној 27.09.2013. године, разматрала је и усвојила извештај о спољашњој провери квалитета високошколске установе академских студија: ВОЈНА АКАДЕМИЈА, УНИВЕРЗИТЕТА ОДБРАНЕ У БЕОГРАДУ (ВА.УН.ОД.БГ).

УВОД

Процену унутрашњег система осигурања квалитета Војне академије из Београда спровела је поткомисија за посету у саставу:

1. Проф. др Ратко Николић
2. Проф. др Драгутин Дебељковић
4. Данило Јеремић, студент

После разматрања Извештаја о самовредновању високошколске установе (ВШУ) и проучавања додатних података, као и коришћењем врло значајних информација добијених путем разговора, Поткомисија за посету ВШУ је желела да истражи следеће:

- мисију и Визију ВШУ, тј. шта она ради и жели да ради?
- програм имплементације: на који начин ВШУ то ради?
- процес евалуације: на који начин ВШУ потврђује да ради то што треба да ради?

- стратешко планирање: на који начин ВШУ планира да се мења у циљу побољшања сопственог рада/функционисања?

Увидом у достављену документацију за спољашњу проверу квалитета можемо констатовати да је Војна академија из Београд доставила описе за све стандарде и све неопходне прилоге и табеле на основу којих се може обавити спољашња провера квалитета.

Протокол посете: Војна академија из Београда, 24.09.2013. године

1. Разговор са руководством установе о достигнутом нивоу наставног и научног процеса на установи

- Проф. др Младен Вуруна
- Проф- др Бобан Ћоровић
- Проф. др Илија Кајтез
- Доцент Никола Лекић
- Доцент Ненад Димитријевић

2. Разговор са представницима студентског парламента и студентских организација о условима реализације наставног и научног процеса и студентских активности

- Ђорђе Обрадовић, кадет продекан
- Душан Каличанин, члан кадетског парламента
- Бранислав Босић, члан кадетског парламента
- Мирјана Новаковић, члан кадетског парламента
- Јована Милић, члан кадетског парламента
- Немања Симоновић, члан кадетског парламента
- Стефан Милосављевић, члан кадетског парламента
- Никола Јовановић, члан кадетског парламента
- Срђан Струхарик, члан кадетског парламента
- Звездана Савићевић, члан кадетског парламента

3. Разговор са руководиоцима Департмана

- Проф. др Самед Каровић
- Доцент Сретен Перић
- Проф. др Миленко Андрић
- Злате Величковић
- Доцент Славиша Влачић
- Доцент Милић Милићевић
- Доцент Иван Милојевић
- Проф. др Илија Кајтез
- Проф. др Зоран Кремановић
- Проф. др Миодраг Регодић
- Горан Филиповић
- Доцент Никола Лекић
- Јанко Грандић
- Милосав Савић
- Проф. др Гордана Мајсторовић
- Драган Ћирковић

4. Разговор са тимом који је сачинио Извештај о самовредновању и поректорима

- Проф. др Бобан Ћоровић
- Проф. др Борислав Гроздић

- Доцент Милић Милићевић
- Душан Николић
- Доцент Иван Тот
- Александар Милић, асистент
- Александар Кари
- Драган Памучар
- Доцент Љубомир Гиговић
- Драган Марковић
- Марјан Миленков
- Бобан Павловић

5. Разговор са: секретаром, шефом рачуноводства, шефом студентске службе, шефом библиотеке, шефом информатичког система и др.

- Дарио Малић
- Богдан Каличанин
- Урош Домазет
- Александар Гавриловић
- Жељко Нововић
- Саша Деветак
- Александар Неђеуски
- Дарко Божанић
- Милован Андрић
- Славица Ђурић

6. Обилазак простора у циљу осведочења квалитета услова за реализацију наставног и научног процеса: предавања, вежби и рада наставног и ненаставног особља (амфитеатар, учионице, вежбаонице, лабораторије, студентска служба, библиотека, читаоница за студенте и интернет лабораторија, архива, простор за студентски парламент и др.) као и провера услова за реализацију стручне праксе

- Славица Ђурић
- Горан Филиповић
- Доцент Сретен Перић

7. Завршни разговори са Тимом који је саставио Извештај о самовредновању и руководством Установе - ректор, проректор, секретар, председник студенског парламента

- Проф. др Младен Вуруна
- Проф. др Бобан Ћоровић
- Доцент Никола Лекић
- Проф. др Илија Кајтез
- Александар Гавриловић
- Доцент Ненад Димитријевић
- Проф. др Борислав Гроздић
- Доцент Милић Милићевић
- Дарио Малић
- Марјан Миленков
- Ђорђе Обрадовић

1. СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Војна академија Универзитета одбране у Београду доставила је сву потребну документацију за Стандард 1, и то:

- Прилог 1.1 Стратегија обезбеђења квалитета.
- Прилог 1.2 Мере и субјекти обезбеђења квалитета.
- Прилог 1.3 Акциони план за спровођење стратегије и одлуке о његовом усвајању.

Наставно-научно веће Војне академије усвојило је 25. 09. 2008. године Политику обезбеђења квалитета (Одлука Наставно-научног већа број 100/277, од 30. 10. 2008. године). Њоме је дефинисано обезбеђење квалитета академског образовања у Војној академији и начин њиховог остваривања. Политика обезбеђења квалитета одражава мисију и вредности Војне академије, представља основу за рад и развој Војне академије и трајно уређивање унутрашњих односа, као и односа Војне академије са окружењем.

Стратегију обезбеђења квалитета Војне академије Наставно-научно веће Војне академије усвојило је 31. 01. 2013. године (Одлука Наставно-научног већа број 43/55, од 06.02.2013. године). Стратегија обезбеђења квалитета измењена је и допуњена 06.03.2013. године (Одлука Наставно-научног већа број 14/08, од 12. 03. 2013. године).

Стратегија обезбеђења квалитета Војне академије је стратешки развојни документ из области обезбеђења квалитета академског високог образовања у Војној академији, који дефинише основне приоритете високог образовања у области обезбеђења квалитета у Војној академији, као и начин њиховог остварења.

Овим основним и општим развојним документом у области обезбеђења квалитета дефинисани су мисија, визија, циљеви, опредељења и принципи институционалног система обезбеђења и унапређивања квалитета, утврђене су области обезбеђења квалитета и субјекти система обезбеђења квалитета, као и мере за обезбеђење квалитета. Усвајањем Стратегије обезбеђења квалитета Војна академија се определила да континуирано прати нове идеје, трендове и принципе у развоју европског високошколског образовања, настојећи да се својим истраживачким и образовним активностима, програмима и концепцијом даље афирмише и буде препознатљива на регионалном и међународном плану, као научна, истраживачка, стручна и високообразовна институција. Циљ Стратегије обезбеђења квалитета Војне академије јесте остваривање високих стандарда квалитета образовног, научноистраживачког и стручног рада, као и реализовање постављених циљева високог образовања и визије даљег развоја високог образовања у Војној академији.

Политика обезбеђења квалитета Војне академије, Стратегија обезбеђења квалитета Војне академије и Акциони план реализације Стратегије обезбеђења квалитета Војне академије доступни су јавности на интернет страници Војне академије <http://www.va.mod.gov.rs/dokumenta>.

SWOT анализа је урађена за овај стандард

Предлози за побољшање Стандарда 1:

– Уз подршку унутрашњих и спољашњих субјеката и уз потпуну јавност у раду, омогућити посвећеност и директну укљученост свих заинтересованих страна у процес управљања квалитетом и имплементацију стратегије обезбеђења квалитета.

– Активном улогом унутрашњих и спољашњих заинтересованих страна дефинисати мерљиве резултате остварења мера из Акционог плана и обезбедити периодичност у анализи имплементације стратегије и спровођења Акционог плана, те тако успоставити повратну везу и саморегулацију процеса перманентног управљања Стратегијом обезбеђења квалитета.

– Интензивном едукацијом сопствених кадровских потенцијала, али и доносилаца одлука у систему одбране, првенствено у сарадњи са Универзитетом

одбране, ојачати унутрашњу подршку спровођењу стратегије обезбеђења квалитета и спречити њено слабљење услед осипања кадрова узрокованог организацијско-формацијским променама. Истовремено, усклађивањем постојећег искуства и адекватне едукације из домена квалитета, формирати широку основу запослених који разумеју механизме управљања квалитетом и тиме обезбедити ресурсе чији ће примарни задатак бити управљање квалитетом у пуном обиму.

– Прецизном нормативном регулисаношћу и транспарентношћу, уз едукацију у области обезбеђења квалитета, подићи свест свих субјеката обезбеђења квалитета о њиховом значају и улози у спровођењу стратегије квалитета. У том циљу, детаљније разрадити и усвојити сет нормативних докумената којима се прецизирају поједини аспекти стратегије обезбеђења квалитета (нпр. мере за обезбеђење квалитета, права и обавезе субјеката обезбеђења квалитета, стандарди и поступци за обезбеђење квалитета и сл.). Нека од тих докумената присутна су на нивоу Универзитета одбране, али не и на нивоу Војне академије (Правилник о обезбеђењу квалитета, Правилник о самовредновању и др.).

– Прецизно дефинисати предмете и процесе рада у Војној академији и постепеним организационим променама обезбедити кадровске и друге ресурсе за управљање квалитетом, уз истовремено усклађивање организационе структуре и система менаџмента квалитетом са дефинисаним предметима и процесима рада.

2. СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Војна академија Универзитета одбране у Београду доставила је сву потребну документацију за Стандард 2, и то:

- [Прилог 2.1. Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета Војне академије](#)
- [Прилог 2.2. Правилник о обезбеђењу квалитета УО \(„Сл. војни лист“, број 4/12\)](#)
- [Прилог 2.3. Правилник о самовредновању УО \(„Службени војни лист“, број 4/12\)](#)

Додатни показатељи и прилози за стандард 2:

- [Прилог 2.4. Правилник о кадетском, односно студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника \(„Службени војни лист“, број 4/12\)](#)
- [Прилог 2.5. Одлука о спровођењу самовредновања \(43-116 од 12. 03. 2013. год.\)](#)
- [Прилог 2.6. План за самовредновање \(43-116 од 12. 03. 2013. год.\)](#)

Војна академија је од свог настанка посвећена школовању висококвалитетних официра Војске Србије и постизању врхунских научних резултата, формални приступ стандардизацији и обезбеђењу квалитета наставног процеса и научних постигнућа почео је тек са првим циклусом акредитације у Републици Србији, 2008. године. Тада су, усвајањем Политике обезбеђења квалитета Војне академије, постављене основе формалног, системског управљања квалитетом. Политиком су дефинисани циљеви и мере, као и субјекти и области обезбеђења квалитета. У истом периоду усвојени су и Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета (Одлука Наставно-научног већа број 100/278, од 30. 10. 2008. године).

По питању стандарда и поступака за обезбеђење квалитета у Војној академији у примени више нормативних докумената. Основни општи акти којима се уређују питања и поступци за обезбеђење квалитета су: Правилник о обезбеђењу квалитета („Службени војни лист“, број 4/12); Правилник о самовредновању („Службени војни лист“, број 4/12); Правилник о кадетском, односно студентском вредновању квалитета студија и педагошког

рада наставника („Службени војни лист“, број 4/12); Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета Војне академије (Одлука Наставно-научног већа број 100/278, од 30. 10. 2008. године).

Правилником о обезбеђењу квалитета уређени су субјекти и области обезбеђења квалитета, стандарди квалитета и поступци за њихову примену, као и друга питања од значаја за унапређење и развој квалитета. Овим правилником дефинисани су и показатељи за квалитет стандарда и поступака за обезбеђење квалитета, а за сваку од једанаест дефинисаних области обезбеђења квалитета дата су упутства и основне одреднице за успостављање и примену стандарда и поступака обезбеђења квалитета. Такође, дефинисани су и показатељи квалитета у свим областима обезбеђења квалитета.

Правилником о самовредновању уређен је начин и поступак самовредновања и оцене квалитета на Универзитету одбране и високошколским јединицама из његовог састава. Правилником о кадетском, односно студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника уређене су области, методе и стандарди поступка вредновања квалитета студија, наставног процеса, као и педагошког рада наставника од стране кадета и студената.

SWOT анализа је урађена за овај стандард

Предлози за побољшање стандарда 2:

– Уз подршку Универзитета одбране унапредити стандарде и поступке за обезбеђење квалитета и усвојити сва потребна нормативна документа за формализовање поступака за обезбеђење квалитета у Војној академији.

– На бази развијене свести о потреби континуираног унапређења квалитета код субјеката обезбеђења квалитета у Војној академији и код шире популације припадника Министарства одбране и Војске Србије, прилагодити организациону структуру Војне академије процесу управљања квалитетом, односно створити институционалну и инфраструктурну подршку дефинисаним стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета.

– Сопственим снагама и уз подршку Универзитета одбране, наставно особље и кадете, односно студенте, као главну покретачку снагу и подршку примени стандарда и поступака за обезбеђење квалитета, искористити за интензивирање размене искустава и блиску сарадњу у области квалитета са другим високошколским институцијама, које имају дужу традицију у формализованом управљању квалитетом. У размену искустава укључити и остале субјекте обезбеђења квалитета. На тај начин у пуној мери активирати све субјекте обезбеђења квалитета Војне академије.

– У сарадњи са Министарством одбране и Војском Србије, успоставити систем континуиране едукације из домена обезбеђења квалитета, а посебно из домена примене стандарда и поступака обезбеђења квалитета, и тако створити услове за усаглашавање спољашњих захтева упућених Војној академији, са њеним реалним могућностима и приоритетима.

3. СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Војна академија Универзитета одбране у Београду доставила је сву потребну документацију за Стандард 3, и то:

- [Прилог 3.1. Одлука о формирању Одбора за самовредновање Војне академије \(43-118 од 12. 03. 2013. год.\)](#)

- [Прилог 3.8. Извод из Статута Војне академије \(„Службени војни лист“, број 17/12\)](#)

- [Прилог 3.9. Спроведене анкете: Упитници \(из других стандарда\)](#)

Додатни показатељи и прилози за стандард 3:

- [Прилог 3.2. Одлука о именовану Комисије за обезбеђење квалитета Војне академије](#)
- [Прилог 3.3. Правилник о кадетском, односно студентском самовредновању квалитета студија и педагошког рада наставника](#)
- [Прилог 3.4. Одлуке о усвајању Стратегије обезбеђења квалитета \(претходне, актуелне\)](#)
- [Прилог 3.5. Стратегија обезбеђења квалитета](#)
- [Прилог 3.6. Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета Војне академије](#)
- [Прилог 3.7. Правилник о самовредновању](#)

Систем обезбеђења квалитета на Војној академији установљен је и регулисан Статутом Универзитета одбране („СВЛ број 24/11), Статутом Војне академије (СВЛ број 17/12), Стратегијом обезбеђења квалитета (Одлука ННВ, бр. 43-119, од 12. 03. 2013. године и Одлука ННВ, бр. 43-55 од 06. 02. 2013. године), Акционим планом за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета Војне академије (Одлука ННВ, бр. 43-117 од 12.03.2013. године), Правилником о обезбеђењу квалитета (СВЛ број 4/12), Правилником о самовредновању (СВЛ број 4/12) и Правилником о кадетском, односно студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника (СВЛ број 4/12).

Систем обезбеђења квалитета успостављен је образовањем надлежних органа и комисија, пратећом документацијом, одређивањем области обезбеђења квалитета, стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета и дефинисањем надлежности, задатака и улога сваког субјекта у систему обезбеђења квалитета.

Сви субјекти обезбеђења квалитета на Академији имају право и обавезу да учествују у процесу и поступцима обезбеђења и континуираног праћења квалитета.

У Статуту Војне академије, од члана 86. до члана 88, регулисан је рад Комисије за обезбеђење квалитета. Дефинисано је да Комисија учествује у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступка за обезбеђење квалитета. Комисију за обезбеђење квалитета чини седам чланова, и то: четири члана из сваког образовно-научног поља, који се бирају из реда наставног особља Војне академије, на предлог већа научних поља; два члана која се бирају из реда кадета, односно студената на предлог Кадетског парламента и један члан из реда ненаставног особља, на предлог Секретаријата Академије.

Статутом Академије, Стратегијом обезбеђења квалитета и Правилником о кадетском, односно студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника гарантовано је учешће кадета и студената у спровођењу стратегије, стандарда и процеса обезбеђења квалитета. Активна улога кадета и студената у процесу обезбеђења квалитета остварује се кроз рад Кадетског парламента, учешћем представника кадета и студената у раду органа за обезбеђење квалитета, периодичним оцењивањем квалитета студијских програма, наставног процеса, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, педагошког рада наставника и сарадника и услова рада, путем анкетирања и изражавањем мишљења о свим општим актима Војне академије.

Кадетско, односно студентско вредновање педагошког рада наставника и сарадника спроводи се сваке школске године у редовном термину наставе, у семестру у коме се завршава настава из одређеног предмета. Кадети, односно студенти вреднују педагошки рад сваког наставника и сарадника за сваки предмет посебно попуњавањем Упитника за вредновање педагошког рада наставника, одно Након спроведеног поступка кадетског, односно студентског вредновања Одбор за спровођење кадетског, односно студентског вредновања обрађује податке, анализира их и припрема извештај о укупним резултатима анкетирања, као и посебне извештаје о резултатима вредновања педагошког рада за сваког наставника и сарадника чија је садржина наведена у Индивидуалном статистичком извештају о вредновању педагошког рада наставника Универзитета одбране у Београду.

Систем обезбеђења квалитета је свеобухватно реализован применом општих аката Војне академије, која су доступна јавности на интернет страници Војне академије <http://www.va.mod.gov.rs>.

SWOT анализа је урађена за овај стандард

Предлози за побољшање стандарда 3:

- Наставнике и сараднике потпуно упознати са захтевима стандарда за акредитацију, као и поступка самовредновања и њиховим обавезама и овлашћењима у вези са тим.
- Путем тематских трибина информисати кадете - студенате о Систему обезбеђења квалитета и њиховим правима и обавезама које се односе на унапређење квалитета, посебно квалитета наставног процеса.
- Даље унапређење стандарда квалитета и развијање процедура за њихово спровођење.
- На систематски начин повећати ниво свести појединачних чинилаца о унапређењу квалитета и указати на неопходност активнијег учешћа свих чинилаца у процесима унапређења квалитета.
- Формирати посебне комисије за обезбеђење квалитета по студијским програмима и извршити њихову едукацију везану за унапређење квалитета рада.
- У наредном периоду потребно је наставити развој добре сарадње са Универзитетом одбране и његовим стручним телом у имплементацији и спровођењу Система обезбеђења квалитета Војне академије.
- У циљу остваривања што бољих услова за функционисање система обезбеђења квалитета, потребно је да се предвиђене мере и процедуре за обезбеђење квалитета доследно примењују, да се систематски прати и контролише њихова примена и оцењује успешност њиховог спровођења, као и да се прате ефекти корективних и превентивних мера.
- Неопходно је мотивисати кадете, студенте и све запослене за активно ангажовање у оквирима система квалитета и подизати свест о значају њиховог учешћа у изградњи система квалитета у Војној академији. Такође, потребно је едуковање и подизање мотивације и културе недовољно заинтересованих субјеката обезбеђења квалитета.
- Анализом досадашњег рада, потребно је утврдити да ли је постојећа структура за обезбеђење квалитета успешно спровела све поступке у обезбеђењу и провери квалитета, и на основу те анализе извршити евентуалне промене у тој структури. Истовремено, са спровођењем поступака за обезбеђење и проверу квалитета, потребно је наставити са израдом додатних процедура система квалитета и у складу са тим кориговати структуру за обезбеђење квалитета.
- У наредном периоду, више пажње посветити предузимању превентивних и корективних мера укључивањем свих релевантних субјеката обезбеђења квалитета.

4. СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ

Војна академија Универзитета одбране у Београду доставила је сву потребну документацију за Стандард 4, и то:

- [Табела 4.1. Листа студијских програма који су акредитовани на Војној академији са укупним бројем уписаних кадета–студената у школској 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012. и 2012/2013. години](#)
- [Табела 4.2. Обухваћеност исхода учења сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних предмета појединих студијских програма](#)
- [Прилог 4.1. Одлуке о акредитацији студијских програма](#)
- [Прилог 4.2. Процент дипломираних студената у школској 2011/2012. у](#)

[односу на ранији петогодишњи и десетогодишњи период](#)

- [Прилог 4.3. Просечно трајање студија у школској 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012. у односу на ранији петогодишњи и десетогодишњи период](#)

- [Прилог 4.4. Стопа одустајања од даљег студирања](#)

- [Прилог 4.5. Број кадета–студената који су уписали наредну школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\), \(мање од 37\) за сваки студијски програм](#)

- [Прилог 4.6. Спроведене анкете кадета–студената](#)

Анкета вредновања педагошког рада наставника:

[школска 2010/2011. година](#)

[школска 2011/2012. година](#)

- [Прилог 4.7. Доказ да су примери исхода учења за програме различитих структура представљени на сајту Војне академије](#)

Војна академија Универзитета одбране у Београду добила је решења о акредитацији 15 студијских програма сва три степена студија (Табела 4.1 и Прилог 4.1).

Основне академске студије (240 ЕСПБ): Менаџмент у одбрани; Војномашинско инжењерство; Војноелектронско инжењерство; Војнохемијско инжењерство; Војно ваздухопловство; Логистика одбране и Војноиндустијско инжењерство (Заједнички студијски програм са Факултетом инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу).

Мастер академске студије (60 ЕСПБ): Менаџмент у одбрани; Војни менаџмент; Војномашинско инжењерство; Војноелектронско инжењерство; Војнохемијско инжењерство и Војноиндустијско инжењерство (Заједнички студијски програм са Факултетом инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу).

Докторске студије (180 ЕСПБ): Менаџмент у одбрани и Војномашинско инжењерство.

Прва генерација кадета–студената по акредитованим студијским програмима на основним академским студијама уписана је школске 2008/09. године. На мастер академским студијама прва генерација слушалаца уписана је школске 2010/11. године, а на докторским академским студијама школске 2011/12. године.

Министарство одбране одређује уписне квоте за сваки студијски програм и расписује конкурс за упис кандидата на студијске програме Војне академије. Извештаји о броју уписаних кадета–студената и слушалаца школске 2008/09, 2009/10, 2010/11. и 2011/12. године приказани су у Табели 4.1.

Број кадета–студената и слушалаца одговара кадровском потенцијалу (просечна оптерећеност наставника износи 4,55 активне наставе недељно, а просечна оптерећеност сарадника износи 3,18 активне наставе недељно. Број наставника са 100 одсто радног времена који реализују наставу на студијским програмима износи 76,26% (више од 70%).

Циљеви студијских програма усклађени су са исходима учења и доступни су јавности. Исходи учења дефинисани су за сваки предмет понаособ у оквиру акредитованих студијских програма. Исходи учења дефинисани су за сваки предмет понаособ у оквиру акредитованих студијских програма. На предлог руководиоца студијских програма и надлежних катедри, сваке школске године води се дискусија о квалитету исхода учења и у оквиру наставних предмета врши се корекција. У Табели 4.2. дата је обухваћеност исхода учења сваког студијског програма. Методе наставе оријентисане су на исходе учења. Веза између наставе, исхода учења и провере знања омогућава да укупан процес учења буде транспарентнији и за кадете – студе Војна академија организује редовне анализе остварених резултата у појединим испитним роковима. На предметима на којима је пролазност нижа организује се додатна настава и обавезне консултације са кадетима–студентима и анализирају се узроци слабе пролазности, у циљу повећања квалитета исхода учења и очекиваних резултат Војна академија нема довољно развијен систем сталног прикупљања

информација о квалитету студијских програма од дипломираних студената и послодаваца. Спроведена је анкета у којој су претпостављени, односно послодавци оценили знања својих потчињених, односно запослених, који су дипломирали на неком од студијских програма Војне академије. Због поверљивости података који се односе на мишљење послодаваца о квалитету свршених кадета, резултати спроведене анкете нису приказани. Није спроведена анкета о мишљењу дипломираних кадета–студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

SWOT анализа је урађена за овај стандард

Предлози за побољшање стандарда 4.

- Неопходно је континуирано преиспитивање студијских програма, праћење трендова у високом образовању и стално побољшање студијских програма.
- Потребно је наставити активности на Војној академији, кроз испуњавање Акционог плана, остварења стратегије, обезбеђења и унапређења квалитета студијских програма, користећи искуства најбоље праксе.
- Побољшати анализе остварених резултата у испитним роковима.
- Побољшати сарадњу са институцијама које су део Европског образовног система у областима безбедности и одбране (развој заједничких студијских програма, укључивање наставничког кадра у већ постојеће студијске програме).
- Потребно је детаљније разрадити и усвојити општа акта којима се ближе уређују питања у вези са студијским програмима (начин полагања испита, предиспитне обавезе, студије, облици наставе).

5. НАСТАВНИ ПРОЦЕС

Војна академија Универзитета одбране у Београду доставила је сву потребну документацију за Стандард 5, и то:

- [Прилог 5.2. План и програм извођења наставе \(одлука\)](#)
- [Прилог 5.9. Анкетни лист оцене квалитета наставног порoцеса](#)
- [Прилог 5.7. Анализа годишњег програма рада за школску 2011/12. годину](#)
- [Прилог 5.8. Извештај о вредновању рада наставног особља и наставног](#)

[процеса у школској 2011/2012. години](#)

Додатни показатељи и прилози за стандард 5:

- [Прилог 5.1. Статут Војне академије](#)
- [Прилог 5.3. Правилник о обезбеђењу квалитета](#)
- [Прилог 5.4. Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту](#)
- [Прилог 5.5. Кодекс професионалне етике](#)
- [Прилог 5.6. Правилник о кадетском, односно студентском вредновању](#)

[квалитета студија и педагошког рада наставника](#)

Статутом Војне академије (Прилог 5.1) прецизиран је начин организације наставе на Војној академији и права и обавезе наставног особља у наставном процесу. За сваки семестар, односно за сваку школску годину, усваја се План и програм извођења наставе, у оквиру којег се регулишу документи значајни за реализацију наставног процеса (Прилог 5.2). Квалитет наставног процеса дефинисан је Правилником о обезбеђењу квалитета на Универзитету одбране (Прилог 5.3) и обезбеђује се кроз: интерактивност наставе; укључивање примера у наставу; професионални рад наставника и сарадника; доношење и поштовање планова рада по предметима; праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају да се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Кадетима–студентима Војне академије, на Порталу командно информационе мреже ВА и званичном сајту ВА, доступне су непоходне информације о предметима, предиспитним обавезама, начину и критеријумима оцењивања на испиту и другим

релевантним подацима потребним за остваривање права и успешно извршавање наставних обавеза. Такође, Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту (Прилог 5.4) утврђено је да сваки наставник на првом часу упознаје кадете и студенте са програмом предмета, распоредом наставе по недељама, предвиђеним облицима активне наставе (предиспитне обавезе) и начином њиховог вредновања, карактером и садржајем испита, списком области за испит, структуром укупног броја поена и начином формирања оцене. Поред извођења редовне наставе, сваки наставник једном недељно одржава и редовне консултације за кадете и студенте, а термине њиховог одржавања јавно објављује на почетку семестра.

Настава на Војној академији изводи се према унапред утврђеном распореду часова. Статутом ВА, Статутом УО и другим општим актима и правилницима, а посебно Кодексом професионалне етике на Универзитету одбране у Београду (Прилог 5.5), утврђени су обавезе и етички стандарди коректног понашања између наставника и сарадника у погледу њиховог односа према кадетима–студентима у наставном процесу. Такође, општим актима и студијским програмима утврђено је да се у настави користе савремене, разноврсне и интерактивне методе, а да се циљевима студијског програма код кадета–студената подстиче креативност и критичко мишљење.

У складу са одредбама Правилника о кадетском, односно студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника (Прилог 5.6) и Правилника о обезбеђивању квалитета, квалитет наставног процеса се проверава путем анкета, које се на крају сваког семестра спровode међу кадетима, односно студентима и на основу којих се проверава и утврђује да ли наставници и сарадници имају коректан и професионалан однос према кадетима–студентима. У складу са анализом показатеља квалитета наставног процеса, корективне мере за обезбеђење квалитета могу бити: промена плана извођења наставе; организовање семинара; обука у циљу усавршавања педагошких способности наставника и сарадника и покретање дисциплинског поступка против наставника и сарадника. Оцена педагошког рада наставника узима се у обзир приликом доношења одлуке о избору у звања наставника.

Анализа годишњег програма рада за школску 2011/2012. годину (Прилог 5.7) показује да је комплетан наставни процес у школској 2011/2012. години, на свим нивоима школовања Војне академије, реализован по важећим студијским програмима, уз мања одступања до којих је долазило услед објективних околности (спречености наставника, ангажовања кадета по посебним наређењима и задацима и др). Пропуштена настава у потпуности је надокнађена прерасподелом часова.

Наставници и сарадници на Војној академији током извођења предавања и вежби поступају веома професионално и имају коректан однос према студентима, што се може видети из резултата Анкете о вредновању педагошког рада наставника и сарадника који су реализовали наставу у оквиру студијских програма у школској 2011/2012. години. Из извештаја о Вредновању рада наставног особља и наставног процеса у школској 2011/2012. години, види се да је укупна средња оцена веома добра и да су средње оцене свих оцењиваних елемената наставног процеса врло уједначене, што доприноси укупној позитивној оцени наставног процеса. Збирна просечна оцена педагошког рада свих наставника за школску 2011/12. годину је 4,25, а сарадника 4,35. (Прилог 5.8).

Кадети су високом оценом вредновали квалитет педагошког рада наставника и сарадника. Укупна оцена педагошког рада наставника и сарадника који су држали наставу у школској 2011/2012. године је 4.52. Анкете показују да су студенти најзадовољнији редовношћу одржавања наставе, односом наставника према студентима (4.63), док су најмање задовољни применом различитих савремених наставних метода и наставних средстава у раду (4,27). Кадети су веома задовољни изгледом, понашањем и припремљеношћу наставника за час, а мање су задовољни корелацијом градива на

предавањима и вежбама и усаглашавањем обима градива и темпа предавања. Резултати анкете показују да су резултати по годинама прилично уједначени. Најбоље су оцењени наставници са прве године студија 4.47 (136. класа), затим са четврте године 4.43 (133. класа), са треће године студија 4.41 (134. класа), док су најслабије оцењени наставници са друге године 4.37 (135. класа). Код сарадника оцене су сличне, најбоље су оцењени сарадници са треће године студија 4.52 (134. класа), са прве године студија 4.47 (136. класа), четврте године 4.42 (133. класа), док су најслабије оцењени сарадници са друге године 4.37 (135. класа).

Резултати анкетирања оцене квалитета наставног процеса (Прилог 5.9) показали су да се, када је реч о распореду часова предавања и вежби по семестрима, највећи број кадета и студената у потпуности слаже са констатацијама да су план и распоред наставе познати пре почетка одговарајућег семестра (53,5%), да су кадети и студенти правовремено упознати са критеријумом и начином испитивања (51,2%), као и да се настава доследно спроводи према утврђеном распореду (48,8%). С друге стране, највећи проценат кадета и студената сматра да начин испитивања није исти за све кадете–студенте (39,5%) и да настава не подстиче на размишљање и примену стечених знања (20,9%). О питању професионалности наставника и сарадника током извођења предавања и вежби, са мишљењем „слажем се у потпуности“ сагласило се 32,6%, а са мишљењем „делимично се слажем“ – 58,1% кадета и студената. Према коментарима и предлозима које су изнели, кадетима и студентима је битно: „да у току наставног процеса буду засагуљена искуства и примери из праксе“ и „да се наставни процес у већој мери прилагоди захтевима у пракси“. Резултати анкете по годинама и класама у највећој мери су уједначени.

SWOT анализа је урађена за овај стандард

Предлози за побољшање стандарда 5.

- Војна академија треба у наредном периоду да обезбедити да се стриктно примењују правила о обезбеђењу квалитета наставе, што подразумева редовно праћење и контролу квалитета и предузимање корективних мера, у складу са Правилником о обезбеђењу квалитета.
- Војна академија треба да наставити да пружа подршку наставницима и сарадницима, у циљу унапређења њихових педагошких способности, посебно за примену интерактивних облика рада.
- Потребно је мотивисати наставнике и сараднике да узму више учешћа у активностима, семинарима, едукативним програмима и пројектима, који би допринели развоју њихових стручних и методичких компетенција.
- Неопходно је даље радити на унапређивању опремљености наставних просторија новим и савременим наставно-материјалним средствима.
- У циљу боље контроле квалитета наставног процеса потребно је водити евиденцију о броју приговора на добијену оцену на испиту, о броју захтева за поновно полагање испита и о броју захтева за полагање испита пред испитном комисијом.
- У сарадњи са Министарством одбране и Генералштабом Војске Србије омогућити адекватну попуну катедри наставничким кадром, у складу са расположивим људским ресурсима и финансијским могућностима.
- Потребно је извршити квалитетнију рационализацију времена и смањити оптерећења кадета у ваннаставним обавезама, а нарочито код оних које изискују одсуство кадета са редовне наставе.
- У наставни процес укључити више разноврсних практичних примера и повећати повезаност наставних садржаја са праксом и будућим радом кадета на формацијским дужностима.

6. НАУЧНО ИСТРАЖИВАЧКИ, УМЕТНИЧКИ И СТРУЧНИ РАД

Војна академија Универзитета одбране у Београду доставила је сву потребну документацију за Стандард 6, и то:

- [Табела 6.1 Број и списак SCI-индексираних радова по годинама за претходни петогодишњи период](#)
 - [Табела 6.2. Назив и евиденциони број научноистраживачких пројеката које финансира Министарство науке, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи](#)
 - [Табела 6.3. Списак наставника и сарадника запослених и ангажованих у високошколској установи, учесника у међународним пројектима и пројектима које финансира Министарство науке \(назив пројекта\), за период 2006–2010. и период 2011–2014.](#)
 - [Табела 6.4. Збирни преглед научноистраживачких резултата \(публикација\) у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства за науку](#)
 - [Табела 6.5. Списак објављених докторских дисертација и одговарајуће публикације у часописима са рецензијом, који приказују резултате докторске дисертације за све кандидате који су докторирали на високошколској установи у периоду 2007–2012.](#)
 - [Прилог 6.1. Награде и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком раду](#)
 - [Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи](#)
 - [Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи](#)
 - [Прилог 6.4. Списак ментора, према тренутно важећим стандардима, који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи](#)
 - [Прилог 6.5. Листа капиталне опреме у власништву установе која се користи за научноистраживачки, уметнички и стручни рад](#)
- Додатни показатељи и прилози за стандард 6:
- [Прилог 6.6. Одлука Министарства просвете и науке – Одбора за акредитацију научноистраживачких организација о акредитацији Академије за обављање научноистраживачке делатности](#)
 - [Прилог 6.7. Листа осталих пројеката на којима су ангажовани наставници и сарадници Академије – Извод из Плана научноистраживачке делатности Министарства одбране за 2012. годину](#)
 - [Прилог 6.8. Извод из Плана научноистраживачке делатности Министарства одбране – научни скупови на Академији за 2012. годину](#)
 - [Прилог 6.9. Правилник о уџбеницима Универзитета одбране у Београду](#)
 - [Прилог 6.10. Извод из Плана опремања Војне академије и Плана набавки добара, услуга и радова за 2012. – Набавка опреме](#)
 - [Прилог 6.11. Објављени уџбеници и монографије у Академији у периоду од 2007. до 2012. године](#)
 - [Прилог 6.12. Програм научноистраживачког рада Академије](#)
 - [Прилог 6.13. Правилник о самовредновању Универзитета одбране у](#)

Београду

- [Прилог 6.14. Правилник о обезбеђењу квалитета Универзитета одбране у](#)

Београду

- [Прилог 6.15. Програм развоја подмлатка Академије](#)
- [Прилог 6.16. Уговор о оствареној међународној научној сарадњи](#)
- [Прилог 6.17. Стратегија обезбеђења квалитета](#)
- [Прилог 6.18. Уговори о сарадњи са другим институцијама и субјектима](#)
- [Прилог 6.19. Списак одбрањених докторских дисертација и магистарских](#)

радова на Академији у периоду од 2007. до 2012. године

Одлуком Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије од 28. 09. 2010. (бр. 021-01-61/143), у складу са Законом о научноистраживачкој делатности, Војна академија (Академија) први пут је акредитована за обављање научноистраживачке делатности у области техничко-технолошких и друштвено-хуманистичких наука (Прилог 6.6).

На основу Стратегије обезбеђења квалитета (Прилог 6.17), Правилника о самовредновању (Прилог 6.13) и Правилника о обезбеђењу квалитета (Прилог 6.14), један од основних циљева у раду Академије је остваривање јединства образовног, научноистраживачког и стручног рада. Стога, Академија редовно спроводи активности усмерене ка подстицању и развоју научноистраживачке делатности, а перманентно праћење и евалуација научноистраживачких активности чине важан део система за обезбеђење квалитета.

Активности у домену научноистраживачке делатности остварују се у шест главних области: 1) научноистраживачки пројекти, 2) организација научних скупова и конференција, 3) публикавање научних резултата, 4) издавачка делатност, 5) развој научног подмлатка, и 6) развој међународне сарадње. Поред тога, за унапређење квалитета научноистраживачког рада значајан је и квалитет процеса избора наставника и сарадника у академска и научна звања, као и квалитет материјалне подршке за научноистраживачки рад, у виду опремљености Академије и финансијске подршке научноистраживачким активностима од стране Министарства одбране.

У складу са Програмом научноистраживачког рада и Планом научноистраживачке делатности Министарства одбране (Прилог 6.10), Академија подстиче наставнике и сараднике да се интезивно баве научноистраживачким радом и повећају број научних публикација. Истраживачке методе, знања и резултате истраживања Академија у значајној мери интегрише у своје наставне програме.

Ради квалитетног обављања образовнонаучне делатности, Академија обавља и издавачку делатност. Поступак за издавање уџбеника, приручника и других облика стручних и научних публикација регулише се Правилником о уџбеницима (Прилог 6.9) који је усвојен од стране Сената Универзитета одбране у Београду.

Када је у питању научноистраживачки рад, сарадња Академије са институцијама ван земље обавља се искључиво на основу међународних уговора, које склапа Влада Републике Србије, као и на основу административних уговора, које склапа Министарство одбране Републике Србије (Прилог 6.16). Поред међународних уговора, Академија има потписане уговоре о сарадњи са свим водећим универзитетима у Србији: Универзитет у Београду, Универзитет у Нишу, Универзитет у Крагујевцу, Универзитет у Новом Пазару, Криминалистичко-полицијска академија у Београду (Прилог 6.18).

Укупно 11 наставника и сарадника Академије учествује у реализацији ова четири пројекта (Прилог 6.3). Академија је носилац реализације 18 пројекта које финансира Министарство одбране. Укупно 65 наставника и сарадника Академије учествује у реализацији ових 18 пројеката (Прилог 6.7).

У протеклом периоду Академија је била домаћин и организатор научних скупова, конференција, округлих столова и семинара на иницијативу катедри Академије.

Као квантитативни показатељ научноистраживачког рада, научна продукција наставника и сарадника представља важан аспект квалитета научноистраживачке делатности Академије, који се континуирано прати. Као илустративни пример, за школску 2011/2012. годину, сумирани су подаци о значајној научној продукцији – укупно 297 публикација међународног и националног значаја; од тога: три публикације међународног значаја у категоријама М10 (3 М14), 33 рада у часописима међународног значаја у категоријама М20 (7 М24, 19 М23, 4 М22, 3 М21) и 117 у зборницима са међународних научних скупова категорије М30 (1 М31, 1 М32, 108 М33, 7 М34). Публикација националног значаја, чији су аутори наставници и сарадници Академије, било је седам у категорији М40, 45 у категоријама М50 и 98 у категоријама М60.

Академија пружа подршку наставницима и сарадницима у настојању да повећају број и квалитет публикација у реномираним часописима са SCI индексацијом, у складу са Планом научноистраживачке делатности Министарства одбране (Прилог 6.8) за текућу годину и у складу са Планом финасирања Војне академије, у којем су као посебна активност планирани трошкови.

Издавачке активности Академије у протеклом периоду обележило је настављање објављивања часописа Војнотехнички гласник (М52), који је 2012. године прославио 160 година публикавања, као и штампање Војног дела (М52). Поред тога, издавачке активности Академије у протеклом периоду обележило је издавање већег броја зборника радова, монографија и уџбеника. У периоду од 2007. до 2012. године, на пример, у академској 2011/2012. години објављена су четири зборника, седам монографија и 105 уџбеника, чији су аутори наставници и сарадници (Прилог 6.11).

У периоду од припреме материјала за акредитацију Академије до овог циклуса самовредновања на Академији одбрањено је 35 докторских дисертација и 27 магистарских радова. (Прилог 6.19).

SWOT анализа је урађена за овај стандард

Предлози за побољшање стандарда 6

– У наредном периоду потребно је интензивније радити на конципирању и реализацији међународних научноистраживачких пројеката. Потребно је јачати међународну сарадњу у домену научних истраживања и иницирати више заједничких пројеката са партнерским институцијама из земље и иностранства. Мада је информисаност наставника и сарадника о могућностима и процедурама за конкурисање код надлежног министарства и међународних фондација знатно боља него у протеклом периоду, потребно је радити на јачању институционалне подршке Академије у тој области (нпр. едукацијом запослених у стручним службама за пружање помоћи у изради пројектне документације, едукацијом млађих наставника и сарадника за припрему пројектне документације, и слично).

– Потребно је даље радити и на унапређењу квалитета издавачке делатности, увођењем виших стандарда у погледу квалитета публикација.

– У наредном периоду би требало интензивније радити на обезбеђивању бољих услова за научноистраживачки рад са посебним освртом на набавку капиталне опреме, увођење савременијих научних метода, новије стране литературе и опремање простора за научноистраживачки рад.

– Посебну пажњу треба посветити већем ангажовању научног подмлатка и издвајање подстицајних средстава за усавршавање младих истраживача, публикавање резултата у страним и домаћим научним часописима, одржавање научних и стручних скупова.

7. НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ

Војна академија Универзитета одбране у Београду доставила је сву потребну документацију за Стандард 7, и то:

- [Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи](#)
- [Прилог 7.1. Правилник о начину, поступку и ближим условима за стицање звања наставника](#)
- [Прилог 7.2. Број запослених наставника у односу на укупни број студената](#)
- [Прилог 7.3. Програм развоја научноистраживачког подмлатка](#)

Приликом избора у звање наставника, према прописаним поступцима, оцењује се научна, истраживачка и педагошка компетентност кандидата. Конкурси за изборе у звања објављују се у средствима јавног информисања, а сва документација која прати ове процесе (извештаји о подобности теме, кандидата и ментора, извештаји о оцени докторске дисертације, извештаји о кандидатима пријављеним на конкурс за избор у звање) доступна је јавности у библиотеци Војне академије.

Наставници Војне академије редовно учествују на научним скуповима у земљи и у свету, на пројектима Министарства одбране и Министарства просвете и науке, кроз које имају прилику да размене наставна искуства са колегама са других факултета и универзитета. Редовна пракса су студијски боравци и посете, како наставника са Војне академије на универзитетима у иностранству тако и наставника из иностранства на Војној академији. Многи докторанди своје докторске дисертације пишу у оквиру сарадње са угледним професорима са других факултета и универзитета. Војна академија учествује у организацији више међународних и домаћих скупова и, на тај начин, омогућује великом броју наставника, сарадника и студената презентацију својих резултата и добијање нових сазнања о правцима развоја научне мисли. Спроведени поступак акредитације 2008. године умногоме је иницирао квалитетнији рад наставника у стицању и увећању компетенција публиковањем остварених резултата у часописима са SCI листе.

Наставна и научна активност систематски се прате, процењују и преиспитују у процесу интерног самовредновања институције. У овом тренутку Војна академија има у просеку око девет студената по наставнику, односно три студента по наставнику и сараднику. Једном годишње, на основу успостављених критеријума и остварених резултата у протеклој години, Војна академија врши избор најбоље катедре, најбољег наставника и најбољег научног радника.

Војна академија има усвојен Програм развоја научноистраживачког подмлатка. У пројекте финансиране од стране Министарства одбране укључени су асистенти и студенти. Наставници Војне академије укључени су у заједничке пројекте финансиране од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Тиме Војна академија обезбеђује бољу мотивацију и квалитетнију базу свог научног кадра. Због промена у Закону о буџетском финансирању Војна академија нема могућност коришћења средстава добијених из пројеката Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

SWOT анализа је урађена за овај стандард

Предлози за побољшање стандарда 7.

– Неговати усвојене критеријуме за избор у звање по појединим ужим научним областима, уз тежњу да се прописани минимални критеријуми премашују, како би Војна академија била препознатљива по квалитету остварених резултата, као што се и сада чини у појединим областима. Избором наставника и сарадника са што већим оствареним резултатима увећава се рејтинг Војне академије и на тај начин остварује њена мисија и Стратегија обезбеђења квалитета, односно стално подизати

ниво компетентности наставника и сарадника Факултета и постепено уводити захтевније услове за избора наставника и сарадника у виша звања.

– Интензивно радити на промени нормативних аката у смислу вредновања наставних звања приликом одређивања висине новчаних примања наставног особља.

8. СТУДЕНТИ

Војна академија Универзитета одбране у Београду доставила је сву потребну документацију за Стандард 8, и то:

- [Прилог 8.1. Преглед броја студената по студијским програмима и годинама студија](#)
- [Прилог 8.2. Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту](#)
- [Прилог 8.3. Упутство о пријему кандидата из грађанства у војне школе](#)
- [Прилог 8.4. Правилник о школовању лица из грађанства у војним школама](#)
- [Прилог 8.5. Анализа успеха кадета по годинама школовања](#)

На сајту Војне академије су, током целе године, доступне све информације у вези са уписом у Војну академију, од студијских програма који су акредитовани за школовање, преко начина уписа и селекције, права и обавеза будућих кадета и студената, могућности које стичу завршетком школовања и кроз питања и одговоре који се најчешће постављају. Интернет адресе и бројеви телефона Одсека за питања кадета и слушалаца такође су доступни свим лицима заинтересованим за добијање прецизних информација. Током трајања конкурса за упис организују се презентације по градовима Србије, у сарадњи са регионалним центрима Министарства одбране, са циљем да се информације о капацитетима Војне академије и начином школовања приближе што већем броју заинтересованих лица. Наступи на телевизијама, како регионалним тако и оним са националним префиксом, и акција „Отворена врата“, која пружа могућност да се они који дођу у Војну академију на лицу места упознају са начином живота и рада кадета, као и обилазак Академије и дружење са кадетима, обезбеђују неопходне информације о начину студирања у Војној академији. Током школовања, поред интернета, кадети имају своју фејсбук страницу, огласне табле у Одсеку за питања кадета и слушалаца и у оквиру класа. На тај начин долазе до неопходних информација у вези са школовањем, а много могу да сазнају и у непосредном контакту са запосленима у Одсеку за питања кадета и слушалаца, као и са командирима и наставницима.

Сви кандидати који се пријаве за школовање у Војној академији подлежу селекцији за упис у складу са Упутством о пријему кандидата из грађанства у војне школе и Правилником о школовању лица из грађанства у војним школама, критеријумима прописаним од стране Управе за кадрове Министарства одбране, односно Универзитета одбране. У току је доношење Правилника за упис на све нивое школовања у склопу Војне академије. Кандидати који се пријаве за школовање у Војној академији у својству кадета полажу пријемни испит. Пријемни испит обухвата тест из математике, који се вреднује са максимално 45 бодова и проверу физичких способности, које се вреднују са максимално 15 бодова. На основу укупног броја бодова, који чини збир резултата на пријемном испиту, и резултата постигнутог у претходном школовању (максималних 40 бодова) формира се ранг-листа свих кандидата који су полагали пријемни испит, чиме је завршен први део селекције. Други део селекције представљају психолошка тестирања и здравствени прегледи, при чему комисије, у складу са прописаним критеријумима, оцењују способност кандидата за школовање у Војној академији. На други део селекције позивају се кандидати по ранг-листи, почев од

најбоље пласираног, док се не добије потребан број способних кадета по прописаним критеријумима, одобрен за упис Планом школовања за наредну школску годину. Сви кандидати подлежу и безбедносној провери, коју спроводе органи Војнобезбедносне агенције, у сарадњи са органима МУП-а Републике Србије.

Војна академија систематично, на основу резултата полагања испита по испитним роковима и предметима, као и на основу остварених контрола, анализира, оцењује и настоји да унапреди методе оцењивања и праћења рада студената током реализације садржаја предмета, закључно са завршним испитом.

Кроз евалуацију наставног процеса, наставника и сарадника који реализују наставу, на основу спроведених анкета са кадетима, дошло се до података да кадети вреднују врло добрим оценама критеријуме наставника при проверавању и оцењивању. Кадети су, у анкети, по елементу „Има јасно дефинисане критеријуме при проверавању и оцењивању” наставнике и сараднике оценили релативно уједначеним оценама у свим класама: просечна оцена 4,36 – у 133. класи, 4,41 – у 134. класи, 4,33 – у 135. класи и 4,26 – у 136. класи.

SWOT анализа је урађена за овај стандард

Предлози за побољшање стандарда 8.

– Израдити Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту Војне академије, које би прецизније регулисало целокупну проблематику у вези са полагањем испита.

– Израдити Правилник о условима и поступку за упис на студијске програме (израђен је нацрт и у току је његово усвајање).

– Установити јасан систем примењивања корективних мера за отклањање уочених недостатака на основу показатеља извршених анализа испитних рокова и пролазности на крају године.

– Унапредити сарадњу између командних и наставних структура Војне академије, ради побољшања успеха кадета и студената у наставном процесу.

– Унапредити техничку опремљеност у циљу спречавања коришћења недозвољених средстава приликом полагања колоквијума и испита.

– Размотрити могућност уписа мастер студија одмах након завршетка основних студија.

9. КВАЛИТЕТ УЏБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

Војна академија Универзитета одбране у Београду доставила је сву потребну документацију за Стандард 9, и то:

- [Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

- [Табела 9.2. Назив уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи](#)

- [Прилог 9.3. Правилник о уџбеницима](#)

- [Прилог 9.4. Попис информатичких ресурса](#)

Војна академија поштује акт Универзитета одбране, Правилник о уџбеницима (Прилог 9.1) као општи акт који регулише област квалитета уџбеничке литературе. У свом саставу има и библиотеку, која је опремљена уџбеницима, практикумима, приручницима, збиркама задатака, монографијама, часописима и другим библиотечким и информатичким ресурсима неопходним за квалитетно коришћење од стране кадета, наставника и сарадника. Кадетима је на располагању и читаоница. Књижни фонд библиотеке чини 130.000 библиотечких јединица (Табела 9.1). Библиотека располаже уџбеницима и монографијама,

чији су аутори наставници Војне академије, који су из области из којих се изводи наставни процес. Све књиге су доступне кадетима (Табела 9.2).

Осим класичног библиотечког фонда, који чине књиге, монографије, уџбеници и часописи, постоји и фонд секундарних извора информација – енциклопедије, као и апстрактни часописи и речници. Библиотека је члан Конзорцијума библиотека Србије за обједињену набавку – КОВSON. Захваљујући овој сарадњи, доступни су нам најквалитетнији научни инострани часописи. Радови из ових часописа могу се преузети у комплетном формату.

Војна академија до сада није вршила контролу квалитета уџбеника, али је у обавези да на основу члана 27. Правилника о уџбеницима, који је прописао Сенат Универзитета одбране, до краја школске 2012/2013. године спроведе поступак контроле квалитета уџбеника који су у употреби у реализацији студијских програма.

Распостоложив библиотечки фонд омогућује да сваки кадет, на лично задужење, добијаје сву уџбеничку литературу потребну за реализацију студијских програма у току трајања студирања. Кадетима и свим осталим корисницима библиотека пружа помоћ На Војној академији обезбеђено је 30 рачунара, које кадети користе у шест интернет соба. За извођење наставе опремљена су два кабинета информатике са 29 рачунара. У Центру за стране језике оформљена су четири кабинета са потребном информатичком и другом опремом за стручну реализацију наставе из енглеског, француског, немачког и грчког језика. За кадете студијског програма Војноелектронско инжењерство опремљен је један кабинет. За кадете студијског програма Финансије опремљен је један кабинет. За кадете свих студијских програма у оквиру Катедре природноматематичких наука опремљен је један кабинет за Географске информационе системе са 16 рачунара. У Центру за симулације и учење на даљину, оспособљено је осам просторија за симулацију борбених дејстава система "ЈАНУС" и један кабинет за учење на даљину. Опремљена је, али још није званично почела да ради, Дигитална библиотека, у којој ће се вршити дигитализација публикација.

Кадети и наставници имају неометан приступ интернету. Већина учионица опремљена је рачунарима и опремом за видео-презентацију, а амфитеатар и SMART таблом, што значајно подиже ниво наставног процеса (Прилог 9.2).

У библиотеци Војне академије запослен мали број људи, који су у потпуности стручно оспособљени да кадетима и запосленима пруже библиотечке услуге.

SWOT анализа је урађена за овај стандард

Предлог за побољшање стандарда 9.

– До краја школске 2012/2013. године Војна академија, на основу члана 27. Правилника о уџбеницима, који је прописао Сенат Универзитета одбране, треба да спроведе поступак контроле квалитета уџбеника који су у употреби у реализацији студијских програма.

– У библиотеци повећати број запослених, у складу са стандардом, укључујући и млађе људе.

– Обезбедити финансијска средства за израду интерне мреже, којом би наставници и кадети могли непосредно да се оглашавају, што би довело до брже и лакше комуникације и преношења информација.

– Повећати број администратора интернет и интерне мреже Војне академије. Администраторима који сада опслужују рачунарске мреже Војне академије то је само једно од прописаних задужења, иако је број корисника велики.

10. УПРАВЉАЊЕ ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ

Војна академија Универзитета одбране у Београду доставила је сву потребну документацију за Стандард 10, и то:

- [Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у Војној академији у оквиру одговарајућих организационих јединица](#): Деканат, Секретаријат, Школа националне одбране

- [Прилог 10.1. Статут Војне академије](#)

- [Прилог 10.2. Схематска организациона структура Војне академије](#)

- [Прилог 10.3. Упитници за евалуацију квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#):

- [Упитник за евалуацију рада ненаставног особља од стране кадета–студената,](#)

- [Упитник за евалуацију процеса управљања од стране кадета–студената,](#)

- [Упитник за евалуацију процеса управљања од стране запослених у Војној академији,](#)

- [Извештај о анализи резултата анкетања.](#)

Орган управљања на Војној академији је Савет Војне академије, а орган пословођења декан. Декану у обављању послова из његове надлежности помажу: продекан за послове наставне делатности; лице које обавља задатке из домена продекана за послове научноистраживачке делатности; председници Већа образовно-научних поља, који уједно обављају и дужност начелника департмана и секретар ННВ Војне академије, који обавља и дужност секретара Академије.

Ненаставно особље Војне академије, својим стручним и професионалним радом, даје подршку за успешну реализацију студијских програма и других задатака и циљева Војне академије. Стручне, административне, техничке и помоћне послове, укључујући и реализацију различитих врста вежби са кадетима–студентима, на Војној академији обављају лица која испуњавају услове прецизиране Упутством за унутрашњу организацију и рад Војне академије и формацијом.

Организацију Војне академије сачињавају: начелник ВА, Секретаријат (са одговарајућим одсецима), Деканат (обједињује одговарајуће катедре) и Школа националне одбране.

Војна академија систематски прати организацију и управљање установом и предузима мере за унапређење квалитета управе и квалитета ненаставне подршке. На пример, израђен је и усвојен Правилник о начину, поступку и ближим условима за стицање звања наставника страног језика, наставника вештина и сарадника („Службени војни лист 4/2013“). На основу наведеног Правилника створени су услови да се лица са завршеним Генералштабним и Командноштабним усавршавањима укључе у реализацију акредитоване наставе и изађу из групације ненаставног особља.

Систематски се прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља Војне академије, како путем анкета које попуњавају кадети тако и путем анкета које попуњавају запослени на Факултету (Прилог 10.3).

SWOT анализа је урађена за овај стандард

Предлози за побољшање стандарда 10

- Потребно је утицати да се, кроз израду системских докумената, утиче на обезбеђивање кадровских и других ресурса чији би примарни послови били усмерени на унапређење управљања у Војној академији и унапређење ненаставне подршке.

- Потребно је предложити допуну Правилника о новчаним припадностима за лица која се ангажују у Војној академији, са циљем утицања на смањење осипања кадра и особља ВА.

- Регулисањем одговарајуће организацијско-формацијске структуре ВА утицати на стварање могућности за повећање броја наставног кадра (као извор лица за

управљање) и броја стално запосленог ненаставног особља, у циљу утицања на побољшање квалитета услуга кадетима–студентима.

– Потребно је донети регулативу која ће подржати перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља.

11. ПРОСТОР И ОПРЕМА

Војна академија Универзитета одбране у Београду доставила је сву потребну документацију за Стандард 11, и то:

- [Прилог 11.1. Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, наставне базе, организационе јединице, службе\)](#)

- [Прилог 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)

Напомена: У овире наведених прога приказани су и подаци за Табелу 11.1

Војна академија Универзитета одбране у Београду поседује комплетну наставну инфраструктуру смештену на више локација (на адресама: Павла Јуришића Штурма 33, Незнаног Јунака 38, Ратка Ресановића 1, Црнотравска 17 у Београду, ТРЗ Крагујевац у Крагујевцу и ЦУК АБХО у Крушевцу), укупне површине од 95.339 кв.м. Војна академија има: три амфитеатра укупне површине 748 кв.м., са укупно 520 места, седам предаваоница укупне површине 802 кв.м., са укупно 693 места, 25 учионица укупне површине 1.467 кв.м., са укупно 534 места, 77 кабинета укупне површине 7033 кв.м, са укупно 2.289 места, 53 лабораторије укупне површине 8.780 кв.м., са укупно 487 места, четири компјутерске лабораторије - кабинета укупне површине 468 кв.м., са укупно 109 радних места, 11 интернет учионица, укупне површине 417 кв.м., са укупно 88 радних места, просторије за библиотекар са читаоницама, просторије за запослене, као и просторије за Деканат, рачуноводство, Студентску службу, салу за седнице итд. (Прилог број 11.1).

Рачунарска инфраструктура Војне академије је добра, о чему сведочи анализа стања у оквиру Стандарда 9. Акредитације високошколске установе. Постављена је мрежна инфраструктура у свим наставним зградама и Управи Војне академије (мрежни каблови, бежични рутери итд), набављено је и стављено у функцију више сервера, чиме је обезбеђен интернет приступ на више локација, а посебно у интернет учионицама. Такође, осим увођења интернет мреже, успостављена је Интрнет мрежа, ради преноса података у оквиру Војне академије између Управних структура и наставног особља и успостављена је РАМКО мрежа командовања у ВС, чиме је омогућена бржа размена оперативних података између Војне академије и организацијских јединица Министарства одбране и Војске Србије.

Војна академија поседује неопходну опрему за реализацију научноистраживачког рада и извођене наставе на свим нивоима студија у области менаџмента у одбрани, војнохемијског инжињерства, војномашинског инжињерства, војноелектронског инжињерства, војног ваздухопловства и логистике одбране. У Прилогу број 11.2. приказан је списак капиталне опреме у власништву Војне академије, која се користи у настави и научноистраживачком раду.

У школској 2012/2013. години на Војној академији школује се 764 кадета и 50 студената (Прилог број 8.1. Преглед броја кадета по студијским програмима и годинама студија), што значи да расположиви простор по кадету износи: $74.652:814 = 91,71 \text{ m}^2$ по кадету, што је веће од прописаних минимум 2 m^2 по кадету.

SWOT анализа је урађена за овај стандард

Предлози за побољшање стандарда 11

- Треба константно радити на обезбеђивању финансијских средстава за реновирање и одржавање у исправном стању наставних просторија, постојеће опреме и набавку савремене опреме.
- Треба константно радити на иновирању лабораторијске и рачунарске опреме пре свега, у функцији реализације акредитованих студијских програма у циљу њиховог јачања и увећања квалитета.

12. ФИНАНСИРАЊЕ

Војна академија Универзитета одбране у Београду доставила је сву потребну документацију за Стандард 12, и то:

- [Прилог 12.1. Финансијски план Војне академије за 2011. и 2012. годину са реализацијом за 2012. годину](#)
- [Прилог 12.2. План набавки Војне академије за 2012. годину](#)
- [Прилог 12.3 Предлог плана опремања за 2012. годину \(потпрограм Људски ресурси\)](#)

Војна академија има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса и логистичког обезбеђења, док се за реализацију научноистраживачких пројеката средства опредељују у складу са могућностима финансирања расхода у систему одбране. Средства која би се обезбедила од истраживачких пројеката у овом тренутку није могуће користити, јер је изменама Закона о буџетском систему то онемогућено. У том смислу, Војна академија је у неповољнијој позицији у односу на друге високошколске установе. Средства за делатност Војне академије обезбеђује Министарство одбране, кроз буџет Републике Србије. Средства се обезбеђују од оснивача за: наставни процес по основу Закона о Војсци, Закона о високом образовању, Закона о буџету за фискалне године финансирања за делатност Војне академије финансира се из буџета Републике Србије; за научне пројекте (према могућностима и опредељености висине средстава за ове намене) и обезбеђење логистичких потреба Војне академије.

Са Министарством просвете, науке и технолошког развоја Војна академија има закључена четири уговора о финансирању програма основних истраживања, технолошког развоја (два уговора) и интегралних и интердисциплинарних истраживања (два уговора).

По основу ових пројеката, Војна академија је у 2011. и 2012. години стицала средства за истраживаче, за режијске и материјалне трошкове по пројектима који се користе за плаћање дела сталних трошкова (струја, вода и део средстава користи се за исплату зарада ненаставном особљу које учествује у раду на пројекту).

Војна академија финансира се: из буџета Републике Србије, односно Министарства одбране са 95 до 97 одсто; из сопствених прихода (школарине, испити и др.) са три до четири одсто; из осталих прихода са максимално један одсто.

Научноистраживачки рад финансира се: из Буџета, преко пројеката Министарства за просвету, науку и технолошки развој; из буџетских средстава Министарства одбране намењених за научноистраживачки рад.

Финансијски план за 2012. годину, којим је планиран распоред и намена финансијских средстава, донео је Сектор за људске ресурсе, као надлежни орган за Војну академију у Министарству одбране.

Финансијским планом обезбеђена је финансијска стабилност и ликвидност у дужем периоду. Војна академија је у претходној пословној години, на основу финансијског извештаја, користила распоређена средства у складу са планом извршења буџета и набавки добара, радова и услуга.

SWOT анализа је урађена за овај стандард

Предлози за побољшање стандарда 12

– Треба омогућити да се новчана средства од школовања лица, по споразуму са Владом Републике Србије, користе за намене које су предвиђене, а не за уплате у буџет Републике Србије. Спровођењем овог споразума Војна академија има само издатке, без могућности њиховог покрића.

– Растеретити Војну академију од обавеза обезбеђења логистичких потреба за друге војне јединице, односно војне установе, јер се ионако смањен број кадрова оптерећује до те мере да се не може очекивати добар квалитет.

13. УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА

Војна академија Универзитета одбране у Београду доставила је сву потребну документацију за Стандард 13, и то:

○ [Прилог 13.1. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета:](#)

- [Одлука о именовању Комисије за обезбеђење квалитета](#)
- [Одлука о именовању Одбора за организовање и спровођење кадетског, односно студентског вредновања](#)

- [Одлука о верификацији мандата чланова Савета Војне академије](#)
- [Одлука о формирању Одбора за самовредновање Војне академије](#)

○ [Прилог 13.2. Кадетске, односно студентске анкете](#)

- [Извештај о вредновању рада наставног особља у школској 2010./2011. години](#)

- [Извештај о вредновању рада наставног особља и наставног процеса у школској 2011./2012. години](#)

- [Извештај о надзору над кадетским/студентским вредновањем квалитета студија и педагошког рада наставник у ВА](#)

Војна академија је, својим општим актима и одговарајућим одлукама, установила институционални систем обезбеђења квалитета, чиме обезбеђује значајну улогу кадета, односно студената, у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад кадетских, односно студентских организација и кадетских, односно студентских представника у телима Војне академије, као и кроз анкетирање кадета, односно студената о квалитету Војне академије.

Кадетима, односно студентима је, учешћем у органима Војне академије (Комисија за обезбеђење квалитета, Одбор за организовање и спровођење кадетског, односно студентског вредновања, Одбор за самовредновање Војне академије, Савет Војне академије, Кадетски парламент, кадет, односно студент продекан), обезбеђена улога и могућност да изнесу своје мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет Војне академије, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета Војне академије.

Кадетски, односно Студентски парламент одржава седнице на којима се расправља о кадетским, односно студентским питањима. Кадетски парламент делегира представнике кадета, односно студената у телима и органима Војне академије и стара се о заштити и интересима права кадета, односно студената.

Кадети, односно студенти активно су укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума.

Обавезан елемент самовредновања Војне академије јесте анкета којом се испитују ставови и мишљења кадета, односно студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања и оцене квалитета рада Војне академије, наставног програма, као и квалитета самог наставног процеса и квалитета педагошко-образовног рада наставника и сарадника. Основни циљ поступка анкетирања је утврђивање квалитета:

педагошко-образовног рада наставника и сарадника у настави Војне академије, студијских програма, наставног процеса, уџбеника и литературе, рада служби Војне академије и корекција, у циљу подизања квалитета и формирање полазне основе за креирање Извештаја о самовредновању Војне академије. Анкетирање се спроводи два пута годишње.

SWOT анализа је урађена за овај стандард

Предлози за побољшање стандарда 13

– Потребно је обезбедити функционисање повратне спреге и информисања кадетске, односно студентске популације од стране њихових представника после кадетског, односно студентског вредновања о резултатима изведене анкете, како би се кадети, односно студенти мотивисали да активније учествују у вредновању и унапређењу квалитета.

– У наредном периоду Војна академија треба да мотивише кадете, односно студенте за објективно вредновање квалитета и да повећа њихово интересовање за процес интерне контроле квалитета. Такође, Војна академија треба да ради на повећању свести и знања кадета, односно студената о систему обезбеђења квалитета и потреби да својим предлозима и сугестијама допринесу даљем унапређивању квалитета.

– Војна академија треба да наставити да развија и унапређује систем обезбеђења квалитета, уз пуну укљученост кадета, односно студената, кадетских, односно студентских организација и Кадетског парламента.

14. СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА

Војна академија Универзитета одбране у Београду доставила је сву потребну документацију за Стандард 14, и то:

○ [Прилог 14.1 Информације о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну провера квалитета, у циљу одржавања и унапређења квалитета рада Војне академије присутне су на сајту Војне академије – <http://www.va.mod.rs> и на порталу Војне академије <http://va.org>.](#)

Додатни показатељи и прилози за стандард 14:

○ [Прилог 14.2 Одлука о именовану Одбора за организовање и спровођење кадетског, односно студентског вредновања](#)

○ [Прилог 14.3 Вредновање рада наставног особља и наставног процеса у школској 2010/2011. години](#)

○ [Прилог 14.4 Вредновање рада наставног особља и наставног процеса у школској 2011/2012. години](#)

Војна академија је обезбедила инфраструктуру и све потребне услове за редовно и систематско прикупљање и обраду података који су неопходни за праћење квалитета у свим подручјима која су предмет самовредновања. Прецизиране су процедуре за проверу и оцену квалитета, у циљу остваривања што вишег нивоа квалитета. Академија континуирано прати успешност и ефикасност студирања и предузима мере утврђене општим актима Војне академије за повећање успеха у студирању.

Систематско праћење и редовна периодична провера нивоа квалитета предвиђена је Акционим планом за спровођење Стратегије. Акционим планом прецизно су дефинисане активности и одговорност релевантних субјеката на Војној академији о следећим питањима: Квалитет студијских програма и њихово усклађивање са праксом, Квалитет наставног процеса као делатност од примарног значаја, Квалитет наставника и сарадника, Квалитет научноистраживачког и стручног рада, Квалитет услова рада (просторије и опрема, ненаставна подршка, уџбеници, библиотечки и информациони ресурси), Квалитет ненаставне подршке, Квалитет управљања Академијом, Квалитет и стабилност извора

финансирања, Вредновање кадета и студената и Сарадња са Комисијом за обезбеђење квалитета Универзитета одбране.

Војна академија указује на принцип јавности у раду у оквиру систематског праћења, континуираног унапређења и периодичне провере квалитета, упознајући наставнике, сараднике, ненаставно особље, кадете, студенте и јавност са системом обезбеђења квалитета. Извештаји о резултатима спроведених анкета и извештаји о успеху кадета и студената разматрају се на седницама одговарајућих Комисија, Одбора за самовредновање и Наставно-научног већа Академије. Сви општи акти којима је регулисан систем обезбеђења квалитета доступни су јавности на интернет страници Академије <http://www.va.mod.rs/> и порталу Академије <http://www.va.org/>.

SWOT анализа је урађена за овај стандард

Предлози за побољшање стандарда 14

– Радити на опредељењу за изградњу организационе културе квалитета (спровођењем сталне едукације о основама система квалитета и стандарда које треба достићи као и о правима и обавезама када је у питању квалитет).

– Усвајање додатних процедура за обезбеђење квалитета и проверу испуњености стандарда (одређивање процедура којима се прати квалитет студијских програма, квалитет научноистраживачког рада, квалитет наставника и сарадника, квалитет студената, квалитет уџбника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, квалитет управљања, квалитет простора и опреме, квалитет финансирања, квалитет улоге студената у самовредновању и провери квалитета, квалитет систематског праћења и процедуре за периодичну контролу провере квалитета). Процедуре за обезбеђење квалитета треба да садрже подручје примене, прецизан опис поступака обезбеђења квалитета и одговорност за примену.

– Академија треба непрекидно да унапређује инфраструктуру, у циљу обезбеђења редовног систематског прикупљања и обраде података неопходних за оцену квалитета, уз ангажовање доступног стручног кадра из ове области.

– Потребно је периодично анкетирање послодаваца (једном у две године), у циљу вредновања студијских програма и њихово усклађивање са реалним потребама и захтевима при реализацији професионалних задатака. На основу добијених резултата, кроз стално праћење фактичког стања, покренути поступак за измену и допуну наставних програма, као допринос усклађивању излазних знања са захтевима послодаваца.

15. ЗАКЉУЧНИ КОМЕНТАР

*** Повољни елементи**

– Усвојена Стратегија обезбеђења квалитета, са јасно дефинисаном мисијом и визијом Факултета по питању изградње организационе културе квалитета.

– У складу са Стратегијом обезбеђења квалитета формирана је Комисија за обезбеђење квалитета Војне академије и дефинисане су његове надлежности.

– Представници кадета и студената су чланови Комисије за обезбеђење квалитета и Одбора за самовредновање. Два члана Комисије бирају се из реда кадета, односно студената, на предлог Кадетског парламента.

– Оформљен Кадетски, односно Студентски парламент, који се бави кадетским, односно студентским питањима.

– Надлежности органа управљања, пословођења и Комисије за обезбеђење квалитета јасно су дефинисане Статутом и осталим општим актима Војне академије.

– Сви студијски програми на свим нивоима усаглашени са бројчаним и суштинским критеријумима дефинисаним стандардима за акредитацију.

- Циљеви студијских програма су у складу са основним задацима и циљевима Војне академије, јасно и недвосмислено су дефинисани, конкретни, оствариви с обзиром на расположиве ресурсе
- Опремљене лабораторије и обучено особље укључено у наставни процес
- Сарадња научноистраживачког кадра Академије са предузећима из наменске индустрије
- Започети процеси модернизације наставе и увођења e-learning-a
- Опредељеност Академије да се знања и искуства која произлазе из научноистраживачког и стручног рада интегришу у наставни процес
- План и програм прилагођен захтевима система одбране
- Поступак избора наставника је транспарентан, реферат се излаже јавности
- Јасно дефинисани критеријуми приликом селекције кандидата за упис
- Загарантована једнакост и равноправност кадета и студената по свим основама, у складу са нормативно - правним актима
- Редовност праћења и анализа пролазности кадета и студената и оцењивања по испитним роковима и предметима
- Високошколска установа обезбеђује свим кадетима уџбенике и другу литературу неопходну за савладавање градива у потребној количини и правовремено.
- Студијски програми добро су покривени уџбеницима и училима.
- Библиотечки фонд је богат и садржи 130.000 библиотечких јединица. Плански, једном годишње, врши се ревизија библиотечког фонда.
- Војна академија има адекватан простор и опрему и лиценциране софтвере у рачунарским учионицама

*** Слабости**

- Стратегијом обезбеђења квалитета Војне академије нису експлицитно дефинисана права и обавезе субјеката обезбеђења квалитета, већ је предвиђено да ће се то уредити другим општим актима, која нису усвојена за све субјекте.
- Имплементација и примена стандарда и процедура за обезбеђење квалитета нису подржани одговарајућом организационом структуром Војне академије. Услед тога, није увек присутна потпуна и експлицитна посвећеност ангажованих субјеката обезбеђења квалитета пословима из овог домена.
- Недовољно развијени поступци праћења квалитета студијских програма.
- Неравномерно и у појединим случајевима повећано оптерећење наставника и сарадника
- Недовољно усавршавање наставника и сарадника путем разних предавања на којима ће се вршити упознавање савремених метода интерактивне наставе;
- Неефикасно и споро предузимање одговарајућих корективних мера, у циљу подизања квалитета наставног процеса
- Низак просечан ниво публикувања научноистраживачких резултата у односу на велики број истраживача, у поређењу са иностраним Универзитетима у развијеним земљама
- Мали број објављених научних и стручних радова у часописима са SCI листе (M21, M22 и M23)
- Недовољна сарадња између командних и наставних структура, што се негативно одражава на успех кадета и студената у наставном процесу
- Бројчано број запослених у библиотеци не одговара стандардима.

– Недостатак стручног кадра за одржавање уређаја и опреме у рачунарским учионицама

– Недовољна заинтересованост дела наставног особља за активније ангажовање и учешће у развоју система квалитета.

*** Мере за отклањање слабости и предлог мера и активности за унапређење квалитета високошколске установе**

– Интензивном едукацијом сопствених кадровских потенцијала, али и доносилаца одлука у систему одбране, првенствено у сарадњи са Универзитетом одбране, ојачати унутрашњу подршку спровођењу стратегије обезбеђења квалитета и спречити њено слабење услед осипања кадрова узрокованог организацијско-формацијским променама. Истовремено, усклађивањем постојећег искуства и адекватне едукације из домена квалитета, формирати широку основу запослених који разумеју механизме управљања квалитетом и тиме обезбедити ресурсе чији ће примарни задатак бити управљање квалитетом у пуном обиму.

– Прецизном нормативном регулисаномшћу и транспарентношћу, уз едукацију у области обезбеђења квалитета, подићи свест свих субјеката обезбеђења квалитета о њиховом значају и улози у спровођењу стратегије квалитета. У том циљу, детаљније разрадити и усвојити сет нормативних докумената којима се прецизирају поједини аспекти стратегије обезбеђења квалитета (нпр. мере за обезбеђење квалитета, права и обавезе субјеката обезбеђења квалитета, стандарди и поступци за обезбеђење квалитета и сл.). Нека од тих докумената присутна су на нивоу Универзитета одбране, али не и на нивоу Војне академије.

– Уз подршку Универзитета одбране унапредити стандарде и поступке за обезбеђење квалитета и усвојити сва потребна нормативна документа за формализовање поступака за обезбеђење квалитета у Војној академији.

– На бази развијене свести о потреби континуираног унапређења квалитета код субјеката обезбеђења квалитета у Војној академији и код шире популације припадника Министарства одбране и Војске Србије, прилагодити организациону структуру Војне академије процесу управљања квалитетом, односно створити институционалну и инфраструктурну подршку дефинисаним стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета.

– У сарадњи са Министарством одбране и Војском Србије, успоставити систем континуиране едукације из домена обезбеђења квалитета, а посебно из домена примене стандарда и поступака обезбеђења квалитета, и тако створити услове за усаглашавање спољашњих захтева упућених Војној академији, са њеним реалним могућностима и приоритетима.

– Путем тематских трибина информисати кадете - студенате о Систему обезбеђења квалитета и њиховим правима и обавезама које се односе на унапређење квалитета, посебно квалитета наставног процеса.

– Даље унапређење стандарда квалитета и развијање процедура за њихово спровођење;

– Формирати посебне комисије за обезбеђење квалитета по студијским програмима и извршити њихову едукацију везану за унапређење.

– У наредном периоду потребно је наставити развој добре сарадње са Универзитетом одбране и његовим стручним телом у имплементацији и спровођењу Система обезбеђења квалитета Војне академије.

– У циљу остваривања што бољих услова за функционисање система обезбеђења квалитета, потребно је да се предвиђене мере и процедуре за обезбеђење квалитета доследно примењују, да се систематски прати и контролише њихова примена

и оцењује успешност њиховог спровођења, као и да се прате ефекти корективних и превентивних мера.

- Неопходно је мотивисати кадете, студенте и све запослене за активно ангажовање у оквирима система квалитета и подизати свест о значају њиховог учешћа у изградњи система квалитета у Војној академији. Такође, потребно је едуковање и подизање мотивације и културе недовољно заинтересованих субјеката обезбеђења квалитета.

- Неопходно је континуирано преиспитивање студијских програма, праћење трендова у високом образовању и стално побољшање студијских програма.

- Војна академија треба у наредном периоду да обезбеди да се стриктно примењују правила о обезбеђењу квалитета наставе, што подразумева редовно праћење и контролу квалитета и предузимање превентивних и корективних мера, у складу са Правилником о обезбеђењу квалитета.

- Војна академија треба да настави да пружа подршку наставницима и сарадницима, у циљу унапређења њихових педагошких способности, посебно за примену интерактивних облика рада.

- Потребно је мотивисати наставнике и сараднике да узму више учешћа у активностима, семинарима, едукативним програмима и пројектима, који би допринели развоју њихових стручних и методичких компетенција.

- Неопходно је даље радити на унапређивању опремљености наставних просторија новим и савременим наставно-материјалним средствима.

- У циљу боље контроле квалитета наставног процеса потребно је водити евиденцију о броју приговора на добијену оцену на испиту, о броју захтева за поновно полагање испита и о броју захтева за полагање испита пред испитном комисијом.

- У сарадњи са Министарством одбране и Генералштабом Војске Србије омогућити адекватну попуњу катедри наставничким кадром, у складу са расположивим људским ресурсима и финансијским могућностима.

- Потребно је извршити квалитетнију рационализацију времена и смањити оптерећења кадета у ваннаставним обавезама, а нарочито код оних које изискују одсуство кадета са редовне наставе.

- Потребно је даље радити и на унапређењу квалитета издавачке делатности, увођењем виших стандарда у погледу квалитета публикација.

- У наредном периоду би требало интензивније радити на обезбеђивању бољих услова за научноистраживачки рад са посебним освртом на набавку капиталне опреме, увођење савременијих научних метода, новије иностране литературе и опремање простора за научноистраживачки рад.

- Посебну пажњу треба посветити већем ангажовању научног подмлатка и издвајање подстицајних средстава за усавршавање младих истраживача, публиковање резултата у страним и домаћим научним часописима, одржавање научних и стручних скупова.

- Интензивно радити на промени нормативних аката у смислу вредновања наставних звања приликом одређивања висине новчаних примања наставног особља.

- Израдити Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту Војне академије, које би прецизније регулисало целокупну проблематику у вези са полагањем испита.

- Установити јасан систем примењивања корективних мера за отклањање уочених недостатака на основу показатеља извршених анализа испитних рокова и пролазности на крају године.

- У библиотеци повећати број запослених, у складу са стандардом, укључујући и млађе људе.
- Обезбедити финансијска средства за израду интерне рачунарске мреже, којом би наставници и кадети могли непосредно да се оглашавају, што би довело до брже и лакше комуникације и преношења информација.
- Повећати број администратора интернет и интерне мреже Војне академије. Аминистраторима који сада опслужују рачунарску мрежу Војне академије то је само једно од прописаних задужења, иако је број корисника велики.
- Потребно је утицати да се, кроз израду системских докумената, утиче на обезбеђивање кадровских и других ресурса чији би примарни послови били усмерени на унапређење управљања у Војној академији и унапређење ненаставне подршке.
- Потребно је предложити допуну Правилника о новчаним припадностима за лица која се ангажују у Војној академији, са циљем утицања на смањење осипања кадра и особља ВА.
- Регулисањем одговарајуће организацијско-формацијске структуре ВА утицати на стварање могућности за повећање броја наставног кадра (као извор лица за управљање) и броја стално запосленог ненаставног особља, у циљу утицања на побољшање квалитета услуга кадетима–студентима.
- Потребно је донети регулативу која ће подржати перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља.
- Треба константно радити на обезбеђивању финансијских средстава за реновирање и одржавање у исправном стању наставних просторија, постојеће опреме и набавку савремене опреме.
- Треба омогућити да се новчана средства од школовања лица, по споразуму са Владом Републике Србије, користе за намене које су предвиђене, а не за уплате у буџет Републике Србије. Спровођењем овог споразума Војна академија има само издатке, без могућности њиховог покрића.
- Растеретити Војну академију од обавеза обезбеђења логистичких потреба за друге војне јединице, односно војне установе, јер се ионако смањен број кадрова оптерећује до те мере да се не може очекивати добар квалитет.
- Потребно је обезбедити функционисање повратне спреге и информисања кадетске, односно студентске популације од стране њихових представника после кадетског, односно студентског вредновања о резултатима изведене анкете, како би се кадети, односно студенти мотивисали да активније учествују у вредновању и унапређењу квалитета.
- У наредном периоду Војна академија треба да мотивише кадете, односно студенте за објективно вредновање квалитета и да повећа њихово интересовање за процес интерне контроле квалитета. Такође, Војна академија треба да ради на повећању свести и знања кадета, односно студената о систему обезбеђења квалитета и потреби да својим предлозима и сугестијама допринесу даљем унапређивању квалитета.
- Војна академија треба да настави да развија и унапређује систем обезбеђења квалитета, уз пуну укљученост кадета, односно студената, кадетских, односно студентских организација и Кадетског парламента.
- Војна академија треба непрекидно да унапређује инфраструктуру, у циљу обезбеђења редовног систематског прикупљања и обраде података неопходних за оцену квалитета, уз ангажовање доступног стручног кадра из ове области.
- Унапредити анализу вредновања педагошког рада и истраживачких способности наставника и сарадника од стране кадета-студената, и то на начин да се из анкете добију отворени, искрени и конструктивни одговори, у циљу промене на боље.

- Улога кадета-студената мора бити израженија, у првом реду, повећањем мотивисаности да сами креирају предлоге поступака и механизма интерне контроле квалитета.
- Потребно је спроводити непрекидно праћење, анализирање и допуњавање стратегије обезбеђења квалитета.
- Усвојити годишње извештаји о раду Комисије за обезбеђење квалитета и Одбора за самовредновање и јавно истаћи водеће проблеме у погледу квалитета и мере које треба учинити да се превазиђу проблеми у што краћем временском року.
- Треба упорно радити на опредељењу за изградњу организационе културе квалитета спровођењем сталне едукације о основама система квалитета и циљевима које треба достићи у области квалитета као и о правима и обавезама свих запослених на Војној академији када је у питању квалитет.
- Наставнике и сараднике као и ненаставно особље потпуно упознати са захтевима стандарда за акредитацију као и стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета рада и њиховим обавезама и овлашћењима у вези са тим.
- Израдити потпуно нов акциони план, односно извршити допуну постојећег Акционог плана за спровођење стратегије обезбеђења квалитета који је усвојен 12. марта 2013. године и написан на пет страница текста. Непоходно је да се у новом Акционом плану тачно прецизирају све активности које Војна академија треба да предузме у наредном периоду у оквиру свих стандарда квалитета. Потребно је одредити прецизне рокове за извршење предвиђених активности и тачно навести све субјекте обезбеђења квалитета који треба да реализују предвиђене радне задатке (у постојећем Акционом плану углавном је као одговорна особа за реализацију предвиђених активности наведен начелник Војне академије (декан Академије), продекан за наставу, Наставно научно веће и Комисија за обезбеђење квалитета. За реализацију предвиђених радних задатака потребно је одредити лична задужења сваког субјекта обезбеђења квалитета. Током јасно утврђеног рока за реализацију радних задатака потребно је, пре свега да начелник Војне академије, Председник Комисије за обезбеђења квалитета и особе којима начелник Академије пренесе надлежност, да контролишу испуњавање радних задатака и да у случају потребе примењују превентивне и корективне мере током задатог временског рока, све са циљем потпуног испуњавања свих временских рокова и предвиђених радних задатака који воде унапређењу квалитета рада Војне академије.
- Усвајање процедура за обезбеђење квалитета и проверу испуњености стандарда. Утврђене процедуре за обезбеђење квалитета треба да садрже подручје примене, прецизан опис поступака обезбеђења квалитета и одговорност за примену.
- У циљу постизања већег квалитета наставника и сарадника потребно је да се интерним актом Војне академије повећају услови за избор наставника и сарадника, а који се односе на број и квалитет научних радова.
- Једна од мера која може допринети побољшавању квалитета рада Војне академије је и могућност да се у правилник за изборе у виша наставна звања уведе и допринос сваког појединца у погледу личног учешћа у побољшању квалитета рада Војне академије, а посебно лични допринос сваког наставника и сарадника у побољшању квалитета наставног процеса.
- Стално промовисање и изградња културе квалитета на Војној академији, као и стручно усавршавање наставног и ненаставног особља (семинари, контакти и размена искустава и информација са другим домаћим и међународним високошколским институцијама).
- Обезбедити обуку наставника у вези модерних метода интерактивне наставе и провере знања.

– Унапредити издавачку делатност на Војној академији и повећати мотивисаност наставног особља за издавање различитих облика публикација.

– Посебно је значајно да се много више ради са кадетима-студентима у смислу упознавања са системом квалитета Војне академије и истицања значаја њиховог доприноса који могу дати у предлагању конкретних мера за побољшање квалитета студирања. Упознавање са системом квалитета кадетске-студентске популације током периода студирања умногоме ће унапредити њихов однос према квалитету као важном елементу живота који треба да примене током својих каснијих радних активности и давању пуног доприноса развоју друштва.

Војна академија Универзитета одбране у Београду је савесно обавила самовредновање и SWOT анализу свих стандарда и показао да испуњава све циљеве и задатке предвиђене стандардима. Војна академија је добро организована институција, која води рачуна о квалитету свих процеса на Академији и нормативно је уредила све процесе рада Академије а тиме у великој мери имплементирала принципе Болоњског процеса у све делатности Академије.

Посебно истичемо висок квалитет наставника, сарадника и ненаставног особља и квалитетног простора од 95.339 м² са бројним наставним и научним базама што је гаранција школовања квалитетних кадрова за понос Републике Србије.

На крају Комисија за акредитацију и проверу квалитета (КАПК) се захваљује особљу и студентима Војне академије из Београда на примереној сарадњи током спољашње провере квалитета њихове установе.

Истовремено КАПК се нада да ће Војна академија у Београу, дате коментаре, препоруке и сугестије и искористити за унапређење квалитета рада високошколске установе у свим областима рада, наставном и научном процесу.

ДОСТАВЉЕНО:

- Националном савету за високо образовање
- Министарству просвете, науке и технолошког развоја
- Установи
- Архиви КАПК

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Ендре Пап